

TALOUSARVIO 2024
JA TALOUSSUUNNITELMA
2025 - 2027

KAUPUNKITILALAUTAKUNTA
20.9.2023

SISÄLLYSLUETTELO

14 KAUPUNKIYMPÄRISTÖ	4
Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset.....	4
Toimialan keskeiset tavoitteet	6
 14 5 KAUPUNKITILALAUTAKUNTA YHTEENSÄ.....	7
Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset.....	8
14 60 Kaupunkitilalautakunta.....	8
Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset.....	8
14 50 Kadut ja puistot.....	8
Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset.....	9
Palvelualueen keskeiset tavoitteet	10
Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen	13
Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut.....	14
14 51 Joukkoliikenne	14
Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset.....	15
Palvelualueen keskeiset tavoitteet	15
Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen	16
Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut.....	17
14 52 Varikko.....	17
Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset.....	17
Palveluyksikön keskeiset tavoitteet	18
Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen	19
Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut.....	19
14 30 Kiinteistöt ja tilat	20
Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset.....	20
Palvelualueen keskeiset tavoitteet	21
Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen	22
Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut.....	23
14 32 Kiinteistöt ja tilat / Kiinteistöhallinta ja asuminen nettoyksiköt.....	23
Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset.....	24
Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut.....	25
 91 RAKENTAMINEN	26

93 JULKINEN KÄYTTÖOMaisuUS.....	26
Toiminnalliset tavoitteet.....	27
Talousarvio 2024.....	27
 94 IRTAIN OMAISUUS	28
 95 KIINTEÄ OMAISUUS	29

Liitteet:

Liite 1: Määrärahataulukko

Liite 2: Kaupunkiympäristön toimialan tulokortti 2024

Liite 3: Kaupunkiympäristön toimialan tulokortin mittaristo 2024

Julkaisija

Vantaan kaupunki

9/2023

Kaupunkiympäristö/Yhteiset palvelut

Kansikuva: Kartanonkoski-pientalot-niitty, Alisa Kaukio 2023

14 KAUPUNKIYMPÄRISTÖ

Määrärahat 1 000 €	TP 2022	KS 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
TOIMINTATUOTOT	288 885	286 088	294 612	317 012	327 185	344 999
TOIMINTAKULUT	-266 241	-240 034	-247 655	-253 846	-260 193	-266 697
TOIMINTAKATE	22 644	46 054	46 957	63 166	66 992	78 302

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2022	KS 2023	TA 2024
MYYNITUOTOT	21 600	18 261	18 707
MAKSUTUOTOT	22 647	27 729	26 645
TUET JA AVUSTUKSET	285	80	107
MUUT TOIMINTATUOTOT	244 353	240 019	249 154
TOIMINTATUOTOT	288 885	286 088	294 612
HENKILÖSTÖKULUT	-32 931	-36 133	-36 933
PALVELUJEN OSTOT	-116 539	-108 227	-110 383
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-24 558	-22 613	-24 563
AVUSTUKSET	-212	-250	-250
MUUT TOIMINTAKULUT	-92 000	-72 811	-75 527
TOIMINTAKULUT	-266 241	-240 034	-247 655
TOIMINTAKATE	22 644	46 054	46 957

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kaupunkiympäristön toimiala vastaa kaupunkiympäristölautakunnalle, tämän rakennuslupajaostolle ja kaupunkitilalautakunnalle kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta. Kaupunkiympäristön toimialan tehtävänä on edistää Vantaan kestävää kasvua ja kaupunkikehitystä monin tavoin lähtien kaavoituksen, maankäytön, liikenteen ja julkisen kaupunkitilan suunnittelusta sen rakentamiseen, ylläpitoon ja valvontaan saakka. Toimiala vastaa myös ympäristönsuojelusta ja ympäristöterveydenhuollosta, maanhankinnasta ja -luovuttamisesta sekä kaupungin toimitiloista.

Kaupunkiympäristön toimialaan kuuluvat katujen ja puistojen, kaupunkirakenteen ja ympäristön sekä kiinteistöjen ja tilojen palvelualueet. Lisäksi toimialalla on yhteiset palvelut, joka vastaa keskitetysti toimialan vastuulla olevista talous- ja hallintopalveluista ja muista tukipalveluista, viestintä- ja vuorovaikutuspalveluista, toimialan kehittämiseen liittyvistä tehtävistä, toimialan tieto- ja viestintäratkaisujen kehittämisestä ja koordinoinnista sekä kaupunkiympäristölautakunnan ja sen lupajaoston sekä kaupunkitilalautakunnan toiminnan koordinoinnista.

Toimiala on tiiviissä yhteistyössä Helsingin seudun liikenteen (HSL) ja Helsingin seudun ympäristöpalveluiden (HSY) kanssa, jotka tuottavat vantaalaisille joukkoliikenteen, vesi- ja jätevesihuollon, kierrätyksen ja ympäristöseurannan palveluita.

Vuonna 2024 Vantaalle ryhdytään rakentamaan raitiotielinjaa ja Vantaasta tulee näin Suomen neljäs ratikkakaupunki. Vantaan kaupunginvaltuusto päätti ratikan rakentamisesta 22.5.2023. Päätöksen ehtona on valtion sitoutuminen investointikustannuksiin MAL-sopimuksen allekirjoittamisen yhteydessä. Ratikan rakennuttamisorganisaation rekrytointia ja allianssihankintaa valmistellaan. Tavoitteena on, että rakennustyöt käynnistyvät vuoden 2024 lopulla. Ratikan tuoman kaupunkikehityksen tavoitteena on ehkäistä alueiden eriytymistä, tukea keskustojen elinvoimaisuutta ja kaupungin hiilineutraaliustavoitteita. Ratikasta odotetaan Vantaan kasvun ja kehityksen veturia tämän hetken hankalassa markkinatilanteessa.

Asuntomarkkinoiden tilanne syksyllä 2023 on haastava vähäisen kysynnän vuoksi. Uusia asuntohankkeita on aloitettu viime vuosiin verrattuna poikkeuksellisen vähän koko pääkaupunkiseudulla, joten myös tonttikysyntä on vähäistä. Maanmyynnin tavoitteiden saavuttamisesta odotetaan haastavaa vuonna 2024. Tonttivarantoa pyritään kuitenkin kasvattamaan kaavoittamalla uusia yritys- ja asuntotontteja.

Vantaan tavoite olla hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä asettaa tavoitteita koko kaupunkiympäristön toimialalle. Ilmastonmuutos huomioidaan niin kaupunkisuunnittelussa kuin korjaus- ja uudisrakentamisessakin. Vantaa on aktiivisesti mukana hiilineutraaliutta edistävissä ja ilmastonmuutosta hillitsevissä hankkeissa sekä valtakunnallisella että EU-tasolla. Kaupungin kaikessa rakentamisessa vähennetään päästöjä ja kaupungin toimitiloissa energiankulutusta. Vuonna 2024 huomio kiinnittyy erityisesti luontokadon hillitsemiseen: Vantaasta tavoitellaan myös luontopositivista kaupunkia vuoteen 2030 mennessä.

Valtion ja Helsingin seudun kuntien kesken tehty maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-sopimus päivittyy uuden MAL2023-suunnitelman myötä. Suunnitelma valmistuu hyväksyttäväksi syksyllä 2023. Vantaan asuntotuotanto- ja kaavoitustavoitteisiin ei odoteta merkittäviä muutoksia. MAL-suunnitelman keskeisin näkökulma on kestävä kaupungistuminen, ja merkittävä osa rakentamisesta sijoittuu siinä ratikan vaikutuspiiriin. Asuntokaavoituksen määrällisten tavoitteiden ohella Vantaalla edistetään asuntotarjonnan monipuolisuutta mm. kaavoittamalla uusia kaupunkimaisia pientaloalueita. Kaupunkikeskuksia kehitetään suunnitelmallisesti niille laadittujen kehittämisohjelmien mukaan.

Kaupungin oma toimitilarakentaminen kasvavan kaupungin palveluiden tarpeisiin jatkuu vilkkaana suhdanteista huolimatta. Uudisrakentamisen lisäksi kunnostetaan useita koulu- ja päiväkotirakennuksia. Investointisuunnitelma on sovitettu vuosien 2024 ja 2025 osalta valtuustokaudelle 2022–2025 asetettuun 360 miljoonan euron kehykseen.

Taloussuunnitelmakaudella otetaan käyttöön rakennuslaki, RYTJ-laki, alueidenkäyttölaki sekä luonnonsuojelulaki. Kaupungin edustajat osallistuvat aktiivisesti muutosten valmisteluun ja pyrkivät ennakoimaan niiden aiheuttamia muutoksia. Vantaan oma MATTI, maankäytön toimintamalli ja tietojärjestelmä, toimii digitaalisena ja paikkatietopohjaisena alustana kaupunkiympäristön suunnittelun, rakentamisen ja kunnossapidon prosesseissa. Hankkeessa on edetty jatkuvan kehittämisen vaiheeseen.

Kaupungin kärkihankkeista kaupunkiympäristön toimiala vastaa ratikan toteutumisesta, ja on keskeisessä roolissa myös muiden kärkihankkeiden toteuttamisessa: Tikkurilan osaamiskampus etenee kohti toteutusta, Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon hankevalmistelu ja kaavoitus on käynnissä. Kuusijärven ulkoilualueen täydennysrakentaminen etenee vaiheittain.

Vuonna 2024 Vantaa juhlii 50-vuotispäiväänsä. Kaupunkiympäristön toimiala osallistuu juhluvuoteen erilaisin tapahtumin ja tempauksin, suunnitelmissa on mm. asukkaita osallistavia talkoita, näyttelyitä ja tapahtumia.

Toimialan keskeiset tavoitteet

Toimialan tulokortilla tuetaan kaupungin pitkän aikavälin strategisia tavoitteita.

Toimialan vastuulla olevat keskeiset tavoitteet ovat seuraavat:

- Maanluovutuksen ja maankäyttösopimusten nettotulot vuodelle 2024 **32,5** milj. euroa
- Sote- ja Pela -kiinteistöjen, asunto-omaisuuden sekä ulkopaikkakunnilla sijaitsevien kiinteistöjen myynti etenee
- MAL-tavoitteet toteutuvat
- Valmistuvien pientaloasuntojen määrä 600 asuntoa
- Laaditaan eriytymisen ehkäisyn tiekartta kaupunkiympäristön toimialalle seuraavaa valtuustokautta varten

- Edistetään päästövähennystoimia hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi viimeistään vuonna 2030
- Edistetään luonnon monimuotoisuutta Resurssiviisauden tiekartan Monimuotoinen luonto -kaistan toimenpiteitä toteuttamalla
- Vantaan ratikkakaupungin toteuttaminen etenee kokonaisvaltaisesti kaupunginvaltuuston hyväksymien reunaehtojen mukaisesti
- Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvaa
- Kaupunkikeskustojen houkuttelevuus paranee
- Aviapolis 2040 -vision valmistelu nimettyjen sidosryhmien kanssa

14 5 KAUPUNKITILALAUTAKUNTA YHTEENSÄ

Vastuuhenkilö: Tero Anttila

Toimielin: Kaupunkitilalautakunta

Puheenjohtaja: Kimmo Kiljunen

Määrärahat 1 000 €	TP 2022	KS 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
TOIMINTATUOTOT	283 108	280 164	288 636	310 945	321 026	338 746
TOIMINTAKULUT	-251 553	-224 797	-231 444	-237 230	-243 161	-249 240
TOIMINTAKATE	31 555	55 367	57 192	73 715	77 865	89 506

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2022	KS 2023	TA 2024
MYYNITUOTOT	21 519	18 255	18 701
MAKSUTUOTOT	17 016	21 811	20 727
TUET JA AVUSTUKSET	222	80	55
MUUT TOIMINTATUOTOT	244 351	240 019	249 154
TOIMINTATUOTOT	283 108	280 164	288 636
HENKILÖSTÖKULUT	-22 032	-23 994	-24 231
PALVELUJEN OSTOT	-114 744	-106 362	-108 128
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-24 409	-22 374	-24 319
AVUSTUKSET	-45	-80	-80
MUUT TOIMINTAKULUT	-90 323	-71 987	-74 686
TOIMINTAKULUT	-251 553	-224 797	-231 444
TOIMINTAKATE	31 555	55 367	57 192

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kaupunkitilalautakunnan alaiseen toimintaan kuuluvat: kaupunkitilalautakunta, kadut ja puistot -palvelualue sekä kiinteistöt ja tilat -palvelualue. Näiden bruttoyksiköiden tulot ja menot yhteensä ovat valtuustoon nähden sitovia eriä. Joukkoliikenne on tehtävänä erikseen, jonka tulot ja menot ovat valtuuston hyväksymiä sitovia eriä. Kaupunkitilalautakunnan alaisia nettobudjetoituja yksiköitä ovat tilahallinta ja asuntopuokraus (osana kiinteistöt ja tilat palvelualueetta) sekä Varikko. Näiden yksiköiden sitovuustaso valtuustoon nähden on toimintakate.

14 60 Kaupunkitilalautakunta

Määrärahat 1 000 €	TP 2022	KS 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
TOIMINTAKULUT	-107	-80	-80	-82	-84	-86
TOIMINTAKATE	-107	-80	-80	-82	-84	-86

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2022	KS 2023	TA 2024
HENKILÖSTÖKULUT	-60	-59	-62
PALVELUJEN OSTOT	-46	-18	-15
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-0	-2	-2
MUUT TOIMINTAKULUT	-1	-1	-1
TOIMINTAKULUT	-107	-80	-80
TOIMINTAKATE	-107	-80	-80

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kaupunkitilalautakunta vastaa muun muassa kaupungin rakennetun ja rakentamattoman kiinteistöomaisuuden kehittämisestä ja hallinnoinnista, maa- ja asuntopolitiikan kehittämisestä ja toteuttamisesta, kaupungille kuuluvien asumisasioiden valmistelusta, toimitilajohtamisesta sekä toimitilojen hallinnoinnista ja ylläpidosta. Lisäksi lautakunta vastaa liikenteen ja yhdyskuntatekniikan kehittämisestä, julkisen kaupunkitilan hallinnasta ja hoidosta, liikenneturvallisuustyöstä sekä kaupungin varikkotoiminnan järjestämisestä.

14 50 Kadut ja puistot

Määrärahat 1 000 €	TP 2022	KS 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
TOIMINTATUOTOT	25 603	27 134	27 134	33 324	33 727	34 612
TOIMINTAKULUT	-46 263	-39 613	-42 011	-43 061	-44 138	-45 241
TOIMINTAKATE	-20 660	-12 479	-14 877	-9 737	-10 410	-10 629

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2022	KS 2023	TA 2024
MYYNTITUOTOT	7 871	5 080	5 720
MAKSUTUOTOT	15 564	20 174	19 559
TUET JA AVUSTUKSET	220	80	55
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 948	1 800	1 800
TOIMINTATUOTOT	25 603	27 134	27 134
HENKILÖSTÖKULUT	-10 548	-11 146	-11 915
PALVELUJEN OSTOT	-26 784	-20 498	-21 754
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-3 975	-3 383	-3 570
AVUSTUKSET	-45	-80	-80
MUUT TOIMINTAKULUT	-4 911	-4 505	-4 691
TOIMINTAKULUT	-46 263	-39 613	-42 011
TOIMINTAKATE	-20 660	-12 479	-14 877

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kadut ja puistot (Kapu) vastaa kaupungin julkisen kaupunkitilan eli katujen, torien ja puistojen suunnittelusta, rakentamisesta, kunnossapidosta, niitä koskevasta lupakäsittelystä, pysäköinninvalvonnasta sekä keskitetystä ajoneuvohallinnasta. Palvelualueeseen kuuluvat myös maa- ja metsätilat.

Palvelualue suunnittelee tai suunnitteluttaa investoinnit, laatii vuosittaiset rakentamishjelmat sekä valmistelee maankäyttösopimuksia. Investoinnit ja kunnossapitotyöt toteutetaan itse tai teetetään ulkopuolisilla palveluntuottajilla monituottajamallin mukaisesti.

Vesihuolto suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä HSY:n kanssa sopimusperusteisesti, ja HSL:n kanssa tehdään jatkuvaa valmisteluyhteistyötä joukkoliikenneasioissa.

Hiilineutraali Vantaa 2030 asettaa vaatimuksia mm. rakentamiselle ja liikenteelle, samoin luonnon monimuotoisuuden huomioon ottaminen suunnittelussa, rakentamisessa ja kunnossapidossa. MATTI-toimintamalli ja -tietojärjestelmä tuo myös osaltaan muutoksia palvelualueen toimintaan. Toimintaa kehitetään edelleen mm. asukasyhteistyötä lisäämällä, kuten myös myönteisen erityiskohtelun ohjelma (MEK) ohjaa erityisesti suunnittelua osallistavampaan suuntaan. Helsingin seudun ja valtion välinen MAL-sopimuskäytäntö määrittelee monipuolisesti asumisen, maankäytön ja liikkumisen tavoitteita ja toimenpiteitä, joihin kaupunki on sitoutunut. Katujen ja puistojen palvelualue tukee tavoitteiden saavuttamista tiiviissä yhteistyössä koko toimialan kanssa.

Maanrakennuskustannusten taso on pysynyt edelleen korkeana, vaikka vuoden 2022 kaltainen nousu onkin taittunut. Muun muassa bitumin hinta on noussut roimasti, mikä on lisännyt päällystyskustannuksia sekä pienentänyt korjaus- ja paikkauskohteiden laajuutta.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

- Vantaan ratikan allianssihankinnan valmistelu ja rakennustöiden aloittaminen
- MATTI-toimintamallien yhtenäistäminen ja tehostaminen
- Resurssiviisauden tiekartan palvelualueetta koskevien toimenpiteiden jatkaminen
- Pysäköintijärjestelmän kehittäminen
- Myönteisen erityiskohtelun ohjelman ja osallistavan budjetoinnin jatkaminen
- Omaisuudenhallinnan kehittäminen ja korjausvelan kasvun pysäyttäminen
- Kukoistavien kaupunkikeskusten julkisen kaupunkitilan toteuttaminen
- Rakentamattomien ja rakennettujen yleisten alueiden hoidon ja kunnossapidon toteuttaminen
- Osallistuminen turvallisuussuunnitelman ja sukupuolitietoisien budjetoinnin toimenpiteisiin
- Osallistuminen Vantaa 50-vuotisjuhlavuoden hankkeisiin

Vantaan kaupungin valtuusto päätti 22.5.2023 kokouksessaan Vantaan ratikan rakentamisesta. Päätöksen ehtona on valtion sitoutuminen investointikustannuksiin MAL-sopimuksen allekirjoittamisen yhteydessä. Ratikka toteutetaan kahden allianssin mallilla. Allianssihankinnan valmistelu käynnistyy vuoden 2023 lopulla ja varsinainen hankinta pyritään käynnistämään keväät-kesällä 2024 valtion rahoitusosuu- den varmistuttua. Kaupungin tavoite on, että rakennustyöt käynnistyisivät loppusyksystä 2024. Ratikan toteutus edellyttää myös rakennuttajaorganisaation rekrytointia ja mahdollisesti linjaorganisaation henkilöresurssien vahvistamista.

MATTI-järjestelmää kehitetään siten, että palvelualueen keskeisiä työprosesseja saadaan lisää mukaan järjestelmään. Vuoden 2024 osalta se tarkoittaa priorisoidujen kehittämiskohteiden viemistä toteutukseen jatkokehitysprojektien ja pienkehityksen puitteissa. Järjestelmän kehittäminen on jatkuvaa, ja jo käyttöön otettuja toimintoja kehitetään käyttökokemusten mukaan edelleen paremmiksi sekä luodaan tarvittaessa kokonaan uusia toiminnallisuuksia.

Vantaan kaupunkistrategian tavoitteena on hiilineutraalius vuonna 2030. Tähän tavoitteeseen pääsemiseksi kaupunginvaltuusto hyväksyi helmikuussa 2022

resurssiviisauden tiekartan päivityksen. Katujen ja puistojen palvelualue toteuttaa em. tiekarttaa omalta osaltaan esim. kehittämällä kestävien liikennemuotojen osuutta, monipuolistamalla lähiliikunta- ja virkistysmahdollisuuksia, vähentämällä kaupungin infrarakentamisessa syntyviä CO₂-päästöjä mm. rakentamisessa syntyvien massojen koordinoinnilla sekä hyödyntämällä kierrätysmateriaaleja entistä enemmän. Lisäksi omassa toiminnassa sekä urakoinnissa noudatetaan valtakunnallisessa Green Deal -sopimuksessa sovittuja ajoneuvojen ja työkoneiden päästötavoitteita.

Liikkumista kehitetään monipuolisesti kaikkien kulkumuotojen osalta tiiviissä yhteistyössä koko toimijakentän (valtio, Helsingin seutu, kaupunki, yritykset, liikkujat) kanssa. Pyöräilyä edistetään rakentamalla pyöräilyn laatukäytäviä sekä kehittämällä pyöräpysäköintiä ja kaupunkipyöräjärjestelmää. Vähäpäästöistä liikennettä edistetään mm. edesauttamalla henkilöautojen latauspisteiden rakentamista. Kaupungin oma kalusto käyttää polttoaineena mahdollisuuksien mukaan biodieseliä ja työautoiksi hankitaan joko täysin sähköisiä tai hybridisiä henkilöajoneuvoja. HSL bussiliikenteen tarvitsemaa latausinfraa suunnitellaan ja toteutetaan tarpeen mukaan yhteistyössä HSL:n kanssa.

Resurssiviisaampia ja vähähiilisimpiä rakennusmateriaaleja ja ratkaisuja edistetään aktiivisesti. Keihäänkärkenä uusien mahdollisuuksien kartoittamisessa toimii ratikahanke. Myös maa- ja metsätiloilla on tärkeä rooli mm. hiilinielujen kehittämisessä. Resurssiviisauden saavuttaminen edellyttää luonnollisesti koko toimialan yhteistä tahtotilaa.

Palvelualue seuraa uusien mikroluonnonpalvelujen kuten kaupallisten sähköpotkulautojen kehittymistä edelleen yhdessä toimijoiden ja muiden kaupunkien kanssa, jotta niistä saadaan mahdollisimman toimiva ja turvallinen ratkaisu kaikille osapuolille.

Luontokatoa pyritään hillitsemään mm. vähentämällä ja myöhentämällä pientareiden ja niittyjen niittoja. Ohjeistus on laadittu vuoden 2022 aikana ja sitä tarkistetaan tarvittaessa ennen niittokautta 2024. Myös puukompensaatiota edistetään.

Vuonna 2024 jatketaan pysäköinnin kehittämissuunnitelman 2020–2025 hyväksytyjä toimenpiteitä. Kivistön ja Kaskelanrinteen pysäköintikokeilua jatketaan.

Aikaisemmin Myönteiseen erityiskohteluun (MEK) sisältynyt osallistuva budjetointi laajenee suuraluekohtaisesta toiminnasta koko kaupunkia koskevaksi.

Kukoistavien kaupunkikeskusten julkisen kaupunkitilan laadulla on suuri merkitys kuntalaisten viihtyisyyteen sekä alueiden elin- ja vetovoimaan. Kadut ja puistot osallistuu aktiivisesti keskuksien hankkeiden suunnitteluun, toteuttaa infran oikea-aikaisesti ja kunnossapitää julkista kaupunkitilaa laatuvaatimusten mukaisesti. Keskuksien alueiden suunnittelussa korostuu liikkumismuotona erityisesti jalankulku ja pysäköintiin käytettävän rajallisen tilan käyttäminen tehokkaasti.

Kaupunginhallitus hyväksyi marraskuussa 2021 Vantaan kaupungin turvallisuus-suunnitelman vuosille 2022–2025. Toimintaympäristöarvion perusteella suunnitelmaan on valittu neljä teemaa: lähisuhdeväkivalta, päihteet, nuoriso ja liikkumisen turvallisuus. Teemojen sisällä on valittu painopistealueet ja toimenpiteet.

Katujen ja puistojen palvelualueen vastuulla on erityisesti liikkumisen turvallisuus. Painopistealueita ovat liikenneympäristön turvallisuus, joukkoliikenteen turvallisuus sekä asenteet ja osallistaminen. Liikenneturvallisuutta parannetaan esimerkiksi vaikuttamalla ajonopeuksiin sekä etenkin kävelijöiden kadun ylitysten turvallisuuteen. Toimenpiteinä ovat muun muassa nopeusrajoitukset ja nopeusnäytöt, suojakorkeat ja hidasteet, kiertoliittymät, liikennevalot ja automaattinen kameravalvonta.

Joukkoliikenteen turvallisuuden kannalta olennaista on koko matkaketjun turvallisuus. Joukkoliikenteen turvallisuuspuutteet voivat kohdistua niin liikennevälineisiin kuin esimerkiksi asemille, terminaleihin tai kaduille. Usein kyse on väkivallan pelosta ja turvattomuuden tunnetta esiintyy erityisesti asemilla. Joukkoliikenteen turvallisuuden kehittäminen edellyttää tiivistä yhteistyötä Vantaan joukkoliikenteen eri toimijoiden kuten HSL ja Väylä-virasto kesken.

Vantaalla toteutettavaa liikenneturvallisuustyötä koordinoidaan ja edistetään poikkihallinnollisessa liikenneturvallisuustyöryhmässä.

Asemanseutujen turvallisuuden parantaminen on kaupunkiympäristön toimialan sukupuolitietoisesta budjetoinnista hankkeena. Kolmas asemaseutu käynnistyy 2024.

Katujen ja puistojen palvelualue osallistuu Vantaan 50-vuotisjuhliin toteuttamalla Kaupunkiympäristön toimialan vastuulla olevia hankkeita ja tapahtumia mm. kukkien ja puiden istutuksia.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

- MATTI-vision toteuttaminen
- Ratikan toteuttamisen organisointi ja käynnistäminen
- Infran omaisuudenhallinnan tehostaminen

Vuonna 2024 Matin kehittämistä jatketaan jatkokehitysprojektin sekä pienkehitysten avulla. Pienkehityksessä panostetaan mm. prosessien tehostamiseen automaatioiden avulla sekä suunnittelun ja rakentamisen aikaisten tietomalliaineistojen tiedonhallinnan selkeyttämiseen.

Järjestelmäkehityksen lisäksi muutetaan toimintatapoja, jotta alustan mahdollisuuksia ja tietoja voidaan hyödyntää parhaalla mahdollisella tavalla. Viimeisetkin päälekkäiset toiminnot siirretään MATTI-kokonaisuuteen, prosessien sujuvuutta tehostetaan ja kenttätöitä vahvistetaan mobiilisovellusten käytön lisäämisellä sekä koneälyn hyödyntämisellä. Tämä vaatii yhteistä sopimista ja ymmärrystä keskitetyn tietojärjestelmän tiedonhallinnasta omassa työssä ja yhteistyössä muiden kanssa. Esihenkilöiltä edellytetään muutosjohtajuutta, ja koko henkilökunnan kouluttautumista uusien toimintatapojen juurruttamiseksi. Esihenkilöosaamista vahvistetaan edelleen valmentavan suorituksen johtamisen suuntaan.

Myös kumppanuuksia hyödynnetään ja palvelut tuotetaan edelleen kustannustehokkaasti omaa työtä ja ostopalveluita yhdistäen. Aukkaat, työntekijät ja erilaiset sidosryhmät otetaan entistä aktiivisemmin mukaan suunnittelemaan, tekemään ja arvioimaan yhteisiä asioita. MATTI-toimintamalli tukee osaltaan valmentavaa johtamistapaa, jossa kaupunginvaltuuston hyväksymä kaupunkistrategia jalkautuu entistä paremmin ja työntekijät enenevässä määrin johtavat itseään.

Rakentamisen palveluyksikköön on kesällä 2023 perustettu uusi omaisuudenhallinnan vastuualue, joka vastaa mm. MATTI-hankkeeseen kerätyn infran ominaisuustietojen rikastamisesta ja tiedon hyödyntämisestä mm. ohjelmointiprosesseissa ja toisaalta myös MATTI-toiminnanohjausjärjestelmän kehittämisestä. Tavoitteena on tehostaa julkisen kaupunkitilan omaisuudenhallintaa ISO 55000 standardien mukaisesti. Vastuualueelle kootaan palvelualueen eri yksiköistä henkilöt, joiden tehtävänkuvaa omaisuudenhallinta liittyy jollain tavalla. Vastuualueen tehtäviin kuuluu mm. katujen ja puistojen palvelualueen rakennetun ympäristön omaisuuden elinkaaren hallinta ja omaisuustiedon ylläpidon koordinointi sekä MATTI-

toiminnanohjausjärjestelmän kehittäminen ja käytön edistäminen sekä kehitystiimin toiminnan koordinointi. Omaisuudenhallinnan tehostamista varten laaditaan omaisuudenhallintastrategia ja -suunnitelma. Omaisuudenhallintasuunnitelman yksi ilmentymä on dynaaminen 5-vuotissuunnitelma infran uudisrakentamiseen, saneerauksiin ja korvausinvestointeihin.

Näköpiirissä olevat kaupungin investointimäärärahat ja palvelualueen suunnittelutamis- ja rakennuttamisresurssit pysyvät hyvin rajallisina mm. akuutin työvoimapolan vuoksi, mutta omaisuudenhallintasuunnitelmaan perustuvalla pitkäjänteisellä toteutusohjelmalla on mahdollista hillitä katujen ja puistojen korjausvelan kasvua ja paremmin perustella tulevaisuuden määräraha- ja resurssitarpeita ajantasaisen MATTI-tiedon perusteella.

Vantaan ratikan rakentamispäätöksen myötä ratikan rakentamisorganisaation valmistelu on aloitettu ja rakentamisorganisaation on määrä olla koottuna vuoden 2024 aikana. Vantaan ratikka rakennetaan allianssimallilla. Allianssikumppanit valitaan vuoden 2024 aikana. Tavoitteena on, että ratikan rakentaminen aloitetaan syksyllä 2024.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

Kadut ja puistot	TP 2021	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Liikenneväylien ylläpito €/m ²	1,90	1,91	2,00	2,20
Rakennetun katuvihreän ylläpito (€/m ²)	0,30	0,30	0,30	0,35
Rakennetut puistot (R-kunnossapitoluokka) kunnossapito €/m ²	0,55	0,57	0,60	0,65
Maanläjitysalueille tuodut kuormat (kpl/a)	58 877	56 861	58 000	56 000
Korjausvelka 75 % (t€)	220 000		220 000	250 000

14 51 Joukkoliikenne

Määrärahat 1 000 €	TP 2022	KS 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
TOIMINTATUOTOT	12 502	12 117	11 954	12 133	12 315	12 500
TOIMINTAKULUT	-64 807	-62 300	-62 500	-64 063	-65 664	-67 306
TOIMINTAKATE	-52 305	-50 183	-50 546	-51 929	-53 349	-54 806

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2022	KS 2023	TA 2024
MYYNITUOTOT	12 502	12 117	11 954
TOIMINTATUOTOT	12 502	12 117	11 954
PALVELUJEN OSTOT	-64 807	-62 300	-62 500
TOIMINTAKULUT	-64 807	-62 300	-62 500
TOIMINTAKATE	-52 305	-50 183	-50 546

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Korona-pandemian arvioidaan muuttaneen matkustamista pysyvästi ja tämä näkyy erityisesti työmatkaliikenteessä ja ruuhka-aikojen matkustusmäärissä. Vuoden 2023 lipputulojen HSL ennustaa olevan 369 miljoonaa euroa ja matkustajamääräennuste on 351 miljoonaa nousua. Vuonna 2024 HSL tavoittelee 383 miljoonan euron lipputuloja ja 380 miljoonaa nousua. Vuonna 2019 lipputulot olivat 383 miljoonaa euroa ja matkustajamäärä 397 miljoonaa nousua.

HSL:n talousarvioennusteen mukaan Vantaan osuus lipputuloista vuonna 2024 on 59,1 miljoonaa euroa, joka on 96 % vuoden 2019 toteutumasta. HSL:n kustannusarvio on 912 miljoonaa euroa, Vantaan osuus on arviolta 129 miljoonaa euroa. HSL:n arvioidaan saavan tukia 12,0 miljoonaa euroa, josta Vantaan osuus on 2,1 miljoonaa euroa. HSL arvioi, että vuoden 2023 lopussa HSL-kuntien yhteenlaskettua HSL-ylijäämää on kertynyt 49,2 miljoonaa euroa, josta Vantaan osuus on 14,9 miljoonaa euroa. HSL esittää, että vuosina 2024-2025 kertyneitä ylijäämiä käytetään joukkoliikenteen kehittämiseen. HSL:n arvioidaan laskuttavan Vantaalta noin 68,2 miljoonaa euroa, jolloin Vantaan maksaa joukkoliikenteen kuluista noin 53 %, joka ei ole omistajaohjaustavoitteiden mukainen. Loput kulut katetaan lipunmyyntituloilla ja avustuksilla.

Vantaa on myönteinen joukkoliikenteen kehittämiseen, mutta kehittämisen tulee tapahtua HSL:n, kuntien, kuntalaisten ja yritysten välisessä yhteistyössä.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Katujen ja puistojen palvelualue edistää kestävästä liikkumisesta ja resurssiviisautta osana hiilineutraalin kaupungin tavoittelua. Joukkoliikenteen kehittäminen ja matkustajamäärän lisääminen taloudellisten reunaehtojen puitteissa edistävät tavoitteita. **Vantaa edistää lipunhintojen pysymistä kohtuullisena.** Vantaa edistää HSL:n sähköbussistrategian mukaisia tavoitteita omalta osaltaan. Lähivuosina Vantaalla tulee aloittamaan useita sähköbussilinjoja ja kaupunki huolehtii mahdollisten latausjärjestelmien toteuttamisesta bussiterminaaleihin. Ympäristötavoitteiden lisäksi toimiva joukkoliikenne mahdollistaa sujuvan liikkumisen myös niille, joille auton käyttö ei ole mahdollista eli joukkoliikenne on keskeinen liikkumisen tasa-arvon parantaja. Vantaa toivoo HSL:n luovan mittariston, jonka avulla voidaan seurata tasa-arvon edistymistä joukkoliikenteessä niin iän, sukupuolen kuin asuinalueen perusteella. Mittariston avulla pyritään myös parantamaan joukkoliikenteen kannattavuutta sekä tarjoamaan linjoja, jotka vastaavat paremmin vantaalaisten liikkumistarpeita.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Koronapandemia heikensi voimakkaasti joukkoliikenteen käyttöä ja siten lipputuloja, edellyttäen sopeutustoimia linjastotarjonnassa. Joukkoliikennetarjonta pidettiin kuitenkin hyvällä tasolla liikkumistarpeiden turvaamiseksi ja tavoitteena vuodelle 2023 oli saada matkustajamäärät lähelle pandemiaa edeltävää tasoa. Matkustajamäärät 2023 ovat noin 15 % pienempiä kuin 2019, mutta eri linjojen ja kuntien matkustajamäärät ovat toipuneet eri tahtiin. Esimerkiksi bussien seutuliikenteessä on ollut enemmän matkustajia kuin vuonna 2019.

Viime vuosina Vantaan joukkoliikenteeseen on aiheutunut suuria muutoksia mm. uusien linjastosuunnitelmien mukaisten runkolinjojen liikennöinnin myötä. Koronapandemian uskotaan muuttaneen pysyvästi työntekoa ja siten matkustuskäyttäytymistä. Etätöiden lisääntyessä ruuhkahuippujen madaltuminen mahdollistaa tehokkaamman joukkoliikenteen suunnittelun. Toisaalta vapaa-ajan matkojen merkityksen kasvu edellyttää joukkoliikenteeltä parempaa palvelutasoa ja monipuolisuutta myös iltaisin ja viikonloppuisin. Linjastomuutosten vaikutuksia, asiakaskokemuksen muutoksia ja liikenteen toimivuuden kehittymistä seurataan tarkasti yhteistyössä HSL:n kanssa.

Kuusijärvi ja Sipoonkorpi ovat suosittuja ovat suosittuja ulkoilualueita Itä-Vantaalla. Kuusijärven saavutettavuutta parannettiin kesäkaudella 2023 linjalla 712, joka liikennöi Kuusijärven ja Tikkurilan välillä. Sipoonkorven saavutettavuutta vuoden 2023 kesällä parannettiin Hop-On Hop-Off -bussilla, joka kulkee Sipoonkorven, Nikkilän, Tikkurilan ja Mellunmäen välillä. Linjojen käyttöä seurataan.

HSL:n joukkoliikenteen palvelutasomäärittely uudistetaan lähivuosina. Uudistuksessa huomioidaan Vantaan pientaloalueiden mm. Ylästön ja Nikinmäen joukkoliikenteen palvelutason kehittäminen huomioiden mm. kutsuliikenteen ja palvelulinjojen tarjoamat mahdollisuudet sekä liityntäyhteydet raideliikenteeseen.

Joukkoliikenteen osalta korostuu yhä enemmän matkaketjuajattelu. Erityisesti runkolinjojen pysäkkien laatutasoa parannetaan ja niille lisätään runkolukittavia pyörätelineitä helpottamaan pyöräilyn ja joukkoliikenteen yhdistämistä. Myös kaupunkipyörät täydentävät joukkoliikennettä tarjoamalla hyvän liikkumisratkaisun pysäkille tai pysäkiltä määränpäähän. Lähivuosina kaupunkipyörät siirtyvät HSL:n vastuulle seuraavan hankinnan yhteydessä.

Vuokrattavat sähköpotkulaudat ovat yleistyneet Vantaalla. Sähköpotkulautojen käyttöä, pysäköintiä ja ohjeistuksia kehitetään yhteistyössä pääkaupunkiseudun kuntien, yritysten ja asukkaiden kanssa, jotta sähköpotkulautojen aiheuttamia vaaratilanteita ja haittoja muille tienkäyttäjillä saadaan vähennettyä.

Vantaan kaupungin valtuusto päätti 22.5.2023 kokouksessaan, että Vantaan ratikka rakennetaan. Päättös on ehdollinen ja vaatii valtion sitoutumista investointikustannuksiin. Ratikan aiheuttamat muutokset bussiliikenteeseen sekä rakennusvaiheen poikkeusjärjestelyt tulee suunnitella hyvissä ajoin. Valmistuessaan ratikka parantaa olennaisesti paitsi joukkoliikenteen esteettömyyttä ja laatua myös sen varren kävelyn ja pyöräliikenteen olosuhteita.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

Joukkoliikenne	TP 2021	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Joukkoliikenteen matkustajamäärä (nousua/arkivrk)	99 600	126 126	120 000	130 000

14 52 Varikko

Määrärahat 1 000 €	TP 2022	KS 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
TOIMINTATUOTOT	7 313	5 447	5 547	5 670	5 796	5 925
TOIMINTAKULUT	-6 212	-4 987	-5 098	-5 225	-5 356	-5 490
TOIMINTAKATE	1 101	460	449	445	440	435

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2022	KS 2023	TA 2024
MYYNITUOTOT	617	590	590
MUUT TOIMINTATUOTOT	6 696	4 857	4 957
TOIMINTATUOTOT	7 313	5 447	5 547
HENKILÖSTÖKULUT	-676	-765	-752
PALVELUJEN OSTOT	-1 740	-1 276	-1 346
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 642	-1 074	-1 118
MUUT TOIMINTAKULUT	-2 155	-1 872	-1 882
TOIMINTAKULUT	-6 212	-4 987	-5 098
TOIMINTAKATE	1 101	460	449

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Varikko on osa Kaupunkiympäristön toimialaan kuuluvaa kadut ja puistot palvelu- aluetta, joka kaupungin sisäisenä nettobudjetoituna palveluyksikkönä tuottaa ajo- neuvo- ja konepalveluja kaupungin sisäisiin tarpeisiin kaikille toimialoille.

Henkilö- paketti- ja kevytkuorma-autot hankitaan leasingrahoituksella, mikä mahdollistaa kaluston keski-ikänsä pitämisen taloudellisesti tarkoituksenmukaisena. Erikois- ja raskaskalusto hankitaan pääsääntöisesti investointimäärärahalta.

Korjaamotoiminnassa keskitytään työkoneiden ja raskaan kaluston akuuttikorjauksiin sekä lisälaitteiden ja sesonkikoneiden kausihuoltoon ja korjauksiin.

Kalustohankinnoissa sekä korjaamotoiminnassa varaudutaan uusien puhtaiden ajoneuvotekniikoiden yleistymiseen sekä kasvaviin infran laatuvaatimuksiin.

Puhtaiden ajoneuvojen direktiivin kansallinen lainsäädäntö astui voimaan elokuussa 2021. Lain tarkoituksena on lisätä nolla- ja vähäpäästöisten ajoneuvojen osuutta ajoneuvo- ja kuljetuspalveluhankinnoissa. Kaupunki on myös liittynyt Päästöttömät työmaa - Green Deal -sopimukseen, jonka tavoitteena on vähentää työmailla syntyviä päästöjä lisäämällä vähäpäästöisten työkoneiden osuutta rakennustyömailla. Ajoneuvojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimukset lisäävät kaluston hankintakustannuksia.

Ajoneuvo- ja konekaluston pitkät toimitusajat (noin 9-16 kk) vaikeuttavat investointiohjelman toteuttamista vuositasolla. Korjauspalveluiden, varaosien ja tarvikkeiden hinnannousu lisäävät kaluston ylläpitokustannuksia. Korjauspalveluiden saatavuus ja korjausajat ovat myös pidentyneet, johtuen työvoimapulasta sekä varaosien heikosta saatavuudesta.

Palveluyksikön keskeiset tavoitteet

Ajoneuvo-, kone- ja lisälaittekalustolla on merkittävä rooli kaupungin palvelutuotannon sekä poikkeusoloihin varautumisen kannalta. Tavoitteena on tukea kaupungin muita yksiköitä heidän palvelutuotannossaan asiakaslähtöisesti, taloudellisesti, tehokkaasti ja ympäristöystävällisesti sekä toimia asiantuntijana erilaisissa ajoneuvoihin liittyvissä asioissa. Kaikkien toimialojen ajoneuvo- ja konetarpeet pyritään täyttämään.

Kalustohankinnat tehdään tiiviissä yhteistyössä käyttäjien kanssa, millä varmistetaan niiden soveltuvuus käyttötarkoitukseen, monikäyttöisyys sekä hyvä ympärivuotinen käyttöaste. Kaupungin ajoneuvojen yhteiskäyttöä edistetään mm. hankkimalla yhteiskäyttösovellutuksella varustettuja ajoneuvoja. Ajoneuvojen paikanninlaitteet mahdollistavat toimintojen ja raportoinnin kehittämisen sekä ajoneuvojen käyttöasteen tehostamisen.

Vantaalla kaupungin omasta toiminnasta aiheutuvia liikenteen kasvihuonekaasu- ja hiukkaspäästöjä pyritään vähentämään kiinnittämällä erityistä huomiota kalustohankintojen yhteydessä niiden ympäristövaikutuksiin sekä edistämään vähäpäästöisten ajoneuvojen ja vaihtoehtoisen polttoaineiden käyttöä. Ajoneuvoa hankittaessa valitaan aina käyttötarkoitukseen soveltuva mahdollisimman ympäristöystävällinen vaihtoehto. Tavoitteena on, että vähintään puolet kaupungin käytössä olevista ajoneuvoista toimii vaihtoehtoisilla käyttövoimilla tai uusiutuvilla polttoaineilla resurssi- ja viisauden tiekartan mukaisesti. Hankittaville ajoneuvoille on laadittu kaupunkitasoiset päästökriteerit, joita päivitetään kaluston kilpailutuksen yhteydessä.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Varikkotoimintojen osalta jatketaan nykyistä keskitettyä ajoneuvojen hankinnan ja hallinnoinnin mallia. Korjaamo keskittyy pääsääntöisesti työkoneiden ja raskaan kaluston akuuttikorjauksiin sekä lisälaitteiden ja sesonkikoneiden kausihuoltoon. Koulutuksella lisätään henkilöstön osaamista uusien ajoneuvotekniikoiden osalta. Auton- ja asennustöiden rekrytointi on osoittautunut vaikeaksi.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

Varikko	TP 2021	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Varikko, polttoaineen kulutus (l/ajoneuvo/v)	1 441	1 382	1 440	1 530

14 30 Kiinteistöt ja tilat

Määrärahat 1 000 €	TP 2022	KS 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
TOIMINTATUOTOT	39 842	43 096	37 896	48 802	53 141	64 512
TOIMINTAKULUT	-27 291	-28 729	-28 432	-29 143	-29 871	-30 618
TOIMINTAKATE	12 550	14 367	9 464	19 659	23 270	33 894

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2022	KS 2023	TA 2024
MYYNITUOTOT	539	468	437
MAKSUTUOTOT	1 452	1 637	1 168
TUET JA AVUSTUKSET	2		
MUUT TOIMINTATUOTOT	37 850	40 992	36 292
TOIMINTATUOTOT	39 842	43 096	37 896
HENKILÖSTÖKULUT	-9 731	-10 962	-10 481
PALVELUJEN OSTOT	-14 974	-15 099	-15 296
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 459	-1 536	-1 527
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 128	-1 132	-1 128
TOIMINTAKULUT	-27 291	-28 729	-28 432
TOIMINTAKATE	12 550	14 367	9 464

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kiinteistöt ja tilat -palvelualue vastaa Vantaan toimitiloista sekä asumisen, kiinteistöjen ja maanhallinnan palveluista. Palvelualueen muodostaa kolme yksikköä: Mittaus- ja geopalvelut, Toimitilajohtaminen sekä Kiinteistöhallinta ja asuminen.

Mittaus- ja geopalvelut vastaa laissa säädetyistä asemakaava-alueen kiinteistöinsinöörin tehtävistä, kaupungin kartta- ja paikkatietoaineistoista sekä niiden ylläpito- ja katselupalveluista, rakennustyön valvontamittauksista, erilaisista maastomittauksista, maaperätutkimuksista ja kaupungin tarvitsemista geoteknisistä suunnittelu- ja asiantuntijapalveluista.

Toimitilajohtaminen vastaa toimitilaratkaisujen tuottamisesta kaupungin toimialoille, kiinteistöjen kunnossapidosta sekä hoidon ja ylläpidon järjestämiseen liittyvistä tehtävistä. Rakentamisen investointiohjelma ja toimitilahankkeet valmistellaan yhteistyössä toimialojen kanssa. Kiinteistönhoidon operatiivisista tehtävistä vastaa ensisijaisesti Vantaan tilapalvelut Vantti Oy kiinteistöhoitosopimuksen mukaisesti.

Kiinteistöhallinta ja asuminen vastaa kaupungin maa- ja asuntopolitiikan hoitamisesta, asumisen viranomaistehtävistä, maanhankinnasta ja maanluovutuksesta, kiinteistökehityksestä, asuntovuokrauksesta ja toimitilojen hallinnasta ja

vuokrauksesta sekä näihin liittyvistä asiakkuuksista. Osa yksiköstä on nettobudjetoinnin piirissä (ks. kohta 14.32).

Palvelualueella on kaupunkistrategian kukoistavien kaupunkikeskustojen koordinoitirooli. Palvelualue noudattaa osaltaan tuloksellisen elinkeinopolitiikan linjauksia edistämällä työpaikka-alueiden kehittymistä sekä markkinoimalla ja luovuttamalla tontteja asunto-, palvelu- ja työpaikkarakentamiseen. Ympäristö- ja energia-asioiden kehittäminen ja toimeenpano liittyy oleellisesti palvelualueen perustehtäviin resurssiviisauden tiekartan ja sen toteuttamissuunnitelman mukaisesti.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Palvelualueen päätavoitteet liittyvät ensisijaisesti maa- ja asuntopoliittisten linjausten, kiinteistöjohtamisen linjausten ja resurssiviisauden tiekartan toteuttamiseen sekä kaupunkikeskusten kehittämiseen.

Elinkeinokehittämisen rinnalla on tärkeää kehittää Vantaata vetovoimaisena asumisen kaupunkina. Kerrostalovaltaisen asuntotuotannon rinnalla pientalorakentamisen edistämistä jatketaan vetovoimatekijänä.

Vantaan kärkihankkeet ovat merkittävää panostusta kaupunkikehittämiseen. Kiinteistökehittäminen etenee erityisesti Vantaan ratikan suunnittelun ja toteutuksen kanssa rinnan. Tikkurilan osaamiskampus viedään toteutusvaiheeseen ja Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon hankevalmistelua jatketaan. Kuusijärven ulkoilualueen täydennysrakentaminen etenee vaiheittain. Tavoitteena on siirtyä hallintomalliin, jossa Kuusijärven palvelujen hallinnointi ja johtaminen keskitetään kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalle sekä kiinteistöjohtaminen kaupunkiympäristön toimialalle. Tilahallintaan muodostetaan nettobudjetoitu kustannuspaikka, jonne kohdennettavissa olevat Kuusijärven kiinteistönpitoon kuuluvat tulot ja menot keskitetään.

Hiilineutraalisuutta tavoitellaan resurssiviisauden tiekartan ja sen toteuttamissuunnitelman määrittelemien toimenpitein kaikissa palvelualueen ydintoiminnoissa mm. vähentämällä energiankulutusta ja lisäämällä uusiutuvan energian osuutta sekä edistämällä vähähiilistä rakentamista sekä rakennuttamisessa että tontinluovutuksessa. Kiertotalouteen liittyvää osaamista ja yhteistyötä kiertotalouden toimijoiden kanssa vahvistetaan edelleen. Kaikissa hankinnoissa parannetaan hankintojen ekologista vaikuttavuutta. Kaupunki tukee ja edistää erilaisia konkreettisia hiilineutraalisuutta

edistäviä hankkeita, kuten esimerkiksi aurinkopaneelien käyttöä ja puurakentamista eri rakennuskohteissa.

Vantaa kehittää voimakkaasti kaupunkikeskustojaan. Hyvät keskustat ovat tilallisesti ja toiminnallisesti intensiivisiä sekä turvallisia kaikille lapsista varttuneeseen väkeen asti. Julkiset rakennukset ja niiden toiminta rikastuttavat kaupunkielämää. Keskustan yleisilme on viihtyisä, siisti ja turvallinen. Kaupunkikulttuuria palvelevia tiloja toteutetaan palveluverkko- ja investointisuunnitelman mukaisesti. Muiden hankkeiden yhteydessä tutkitaan mahdollisuuksia toteuttaa kaupunkikulttuuria monipuolisesti palvelevia joustavia tiloja. Koulujen ja muiden tilojen suunnittelussa huomioidaan jo muuttuvat tarpeet. Julkisten rakennusten monikäyttöisyyttä mm. asukkaiden kohtaamispaikkoina vahvistetaan.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Toimitilarakentaminen jatkuu edelleen vilkkaana rakentamisen suhdanteista riippumatta. Lisääntyneet kiinteistö- ja maaomaisuuden hallinnan ja rakennuttamisen tehtävät sekä palvelualueita koskevien kaupunkitasoisten tavoitteiden ja toimenpiteiden toimeenpano vaati lisäresursseja, mikä on pyritty ottamaan huomioon henkilöstösuunnitelmassa. Olemassa olevan henkilöstön osaamisen ylläpitäminen ja esimiestaitojen tukeminen mm. täydennyskoulutuksin ja valmennuksin on edelleen tärkeää ja toimialalla on käynnissä mm. esihenkilöiden valmentavan johtamisen koulutus. Toimintaprosessien tarkistaminen jatkuu ja tietojärjestelmiä pyritään hyödyntämään entistä tehokkaammin.

Kaikista merkittävistä toimitilahankkeista kerätään palaute toimitilaprosessien ja asiakastytyväisyyden parantamiseksi. Toimitilojen hallinnointia ja tilajärjestelyjä kehitetään vajaakäytössä olevien tilojen käyttöasteen parantamiseksi, yhteiskäytön ja yhteisöllisyyden edistämiseksi sekä kiinteistöjen ylläpidon tehostamiseksi. Synergiamahdollisuudet tutkitaan ja hyödynnetään palveluverkkosuunnittelussa, esiselvitysten yhteydessä ja toimitilahankkeiden valmisteluvaiheessa.

Asuntomarkkinoiden tilanne on erittäin haastava heikon kysynnän vuoksi ja uusia asuntohankkeita on aloitettu viime vuosiin verrattuna poikkeuksellisen vähän Vantaalla ja koko seudulla. Tästä syystä myös tonttikysyntä on hyvin heikkoa ja maanmyynnin tavoitteiden saavuttaminen on erittäin haastavaa vuonna 2024. Rakentamisen nopea väheneminen näkyy suoraan mittaus- ja geopalvelujen tilaustöiden ja palvelumaksutuottojen vähenemisenä.

Tonttivarantoa pyritään kasvattamaan kaavoittamalla uusia yritys- ja asuntotontteja. Erityisesti yritystonttien lisääminen on tärkeä tavoite, koska niiden kysyntä on ollut vaikeassa markkinatilanteessa paljon asuntotontteja tasaisempaa ja sopivista yritystontteista on Vantaalla pulaa.

Henkilöstön osaamista ja yleistä tietojärjestelmien hyödyntämiseen ja kehittämiseen liittyvää osaamista lisätään erillisen koulutussuunnitelman mukaisesti. Sisäisiä prosesseja kehitetään digitalisaatiota hyödyntäen ja vastuunjakoa tarkistetaan. Toimitilojen käyttöä tukevien ja asiakaspalvelua parantavien etäohjattavien järjestelmien ja laitteiden hyödyntämistä jatketaan. Verottajan kiinteistötiedoissa olevat puutteet selvitetään ja korjataan sekä varmistetaan oikeiden tietojen jatkuva siirtyminen.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut 2024				
Kiinteistöt ja tilat	TP 2021	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Valmistuneet asunnot	3 124	3 304	3 500	1 975
joista valtion tukemia vuokra-asuntoja	314	480	201	177
Maanmyyntivoitot (t€)	36 265	30 639	34 500	29 500
Maanvuokratulot (t€)	5 915	6 627	6 300	6 600
Tonttijaon laadinnan kesto aika (vrk)	59	49	49	48
Uudisrakentaminen (brm2) *	4 704	7 984	8 676	3 100
Korjausvelka 75% (t€)	45 617	-	45 000	45 000

* ei sisällä leasing ja vuokrapaviljonkihankkeita

14 32 Kiinteistöt ja tilat / Kiinteistöhallinta ja asuminen nettoyksiköt

Määrärahat 1 000 €	TP 2022	KS 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
TOIMINTATUOTOT	197 849	192 370	206 105	211 016	216 046	221 197
TOIMINTAKULUT	-106 872	-89 088	-93 323	-95 656	-98 047	-100 499
TOIMINTAKATE	90 977	103 282	112 782	115 360	117 998	120 699

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2022	KS 2023	TA 2024
MYYNTITUOTOT	-9	0	0
MAKSUTUOTOT	0	0	0
MUUT TOIMINTATUOTOT	197 858	192 370	206 105
TOIMINTATUOTOT	197 849	192 370	206 105
HENKILÖSTÖKULUT	-1 017	-1 062	-1 021
PALVELUJEN OSTOT	-6 393	-7 171	-7 216
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-17 333	-16 379	-18 102
MUUT TOIMINTAKULUT	-82 129	-64 476	-66 984
TOIMINTAKULUT	-106 872	-89 088	-93 323
TOIMINTAKATE	90 977	103 282	112 782

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Osana Kiinteistöt ja tilat palvelualue (ks. kohta 14 30) osa Kiinteistöhallinnan ja asumisen palveluyksiköstä (tilahallinta ja asuntovuokraus) on nettobudjetoinnin piirissä.

Asuntovuokraus vastaa kaupungin omistamien ja hallitsemien asuntojen vuokrauksesta. Asunnot ovat pääosin työsuhdeasuntoja sekä tavallisia osakehuoneistoja. Vuoden 2023 alusta alkaen noin 1100 aikaisemmin yksikön hallinnassa olevista asunnoista siirtyi Vantaa-Kerava hyvinvointialueen hallintaan.

Nettobudjetoinnin piirissä olevan yksikön tilahallinnan vastuualue vastaa kaupungin palvelutilojen kiinteistösalkun hallinnasta, kiinteistöhallinnasta sekä kiinteän omaisuuden ja toimitilojen vuokrauksesta myös niiltä osin, joita kaupunki ei tarvitse käyttöönsä. Tehtäviin kuuluvat myös kaupungin edunvalvonta omistamissaan kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiössä, kiinteistöjen, rakennusten ja osaketilojen myyntien ja ostojen valmistelu sekä kaupungin omistamien rakennusten purkujen valmistelu ja toimeenpano. Vuoden 2023 alusta alkaen sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen toiminnot siirtyivät Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle ja kaupungin omistamista tiloista laadittiin vuokrasopimukset sen kanssa. Vuokrasopimusten valmistelu myyntiin laitettavien kohteiden osalta on vielä kesken.

Myyntilistalla olevien kiinteistöjen ja asuntojen myyntivalmisteluja on tehty aktiivisesti, joihin ovat kuuluneet mm. tarkempien kuntoarvioiden ja kiinteistöarvioiden teettäminen sekä myyntitoimeksianto hoitavan konsultin kilpailuttaminen. Yksittäisiä asuntoja on myyty vähitellen, mutta asuntomarkkinan haastavan kysyntätilanteen vuoksi myynti on ollut hidasta.

Tilahallinnan organisaatiouudistus on saatu onnistuneesti toteutettua ja siihen liittyvät rekrytoinnit tehtyä vuoden 2023 alkupuolella. Yksikkö on pyrkinyt aktiivisesti tukemaan Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen käynnistymistä ja palveluverkon suunnittelun yhteistyötä. Tavoitteena on luoda toimiva yhteistyömalli tukemaan kaupungin asukkaiden kokonaisuutta erilaisten yhteistyöryhmien kautta.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut 2024				
Kiinteistönhallinta ja tilat (netto)	TP 2021	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Toimitilamäärä (m2)	918 448	903 877	824 769	825 884
Konserniyhtiöiltä vuokrattuja tiloja	241 494	241 826	152 637	136 254
Konsernin ulkopuolelta vuokratut tilat	98 356	103 390	72 399	81 243
Vuokrattavissa olevat tyhjät tilat (m2)	7 315	5 391	5 907	7 754

INVESTOINNIT

91 RAKENTAMINEN

Määrärahat 1 000 €		TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Uudisrakentaminen	MENOT	-46 830	-53 110	-71 570	-86 830	-93 660
Korjausrakentaminen	MENOT	-44 570	-48 570	-45 690	-56 230	-38 530
Vuokra- ja osaketilojen korjaus- ja muutostyöt	MENOT	-1 790	-1 320	-1 320	-1 320	-1 320
Rakentaminen yhteensä	MENOT	-93 190	-103 000	-118 580	-144 380	-133 510

Rakentamisen investoinnit on esitetty kokonaisuudessaan erillisessä liitteessä: Toimitilainvestoinnit 2024-2033.

93 JULKINEN KÄYTTÖMAISUUS

Määrärahat 1 000 €		TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Julkinen käyttöomaisuus yhteensä	INVESTOINTIMENOT	-39 000	-54 000	-141 000	-220 000	-220 000
Julkinen käyttöomaisuus yhteensä	TUOTOT	2 000	2 500	29 000	53 000	53 000
Julkinen käyttöomaisuus ilman Ratikkaa	INVESTOINTIMENOT	-33 000	-45 000	-43 000	-43 000	-43 000
Liikennealueet	INVESTOINTIMENOT	-24 760	-32 430	-34 095	-33 930	-28 630
Urheilualueet	INVESTOINTIMENOT	-2 920	-1 250	-1 960	-4 640	-3 400
Virkistysalueet	INVESTOINTIMENOT	-615	-640	0	-480	-400
Ympäristörakentaminen	INVESTOINTIMENOT	-3 855	-9 080	-6 720	-3 950	-10 570
Yhteishankkeet	INVESTOINTIMENOT	-850	-1 600	-225	0	0
Vantaan Ratikka	INVESTOINTIMENOT	-6 000	-9 000	-98 000	-177 000	-177 000
Vantaan Ratikka	TUOTOT	2 000	2 500	29 000	53 000	53 000

Julkinen käyttöomaisuus on esitelty tarkemmin erillisessä liitteessä: Kunnallistekniikan investoinnit 2024–2027.

Katujen ja puistojen palvelualue vastaa julkisen kaupunkitilan suunnittelusta, rakentamisesta, kunnossapidosta ja niihin liittyvistä luvista, pysäköinninvalvonnasta sekä kaupungin omistaman luonnonympäristön hoidosta ja suunnittelusta. Katu- ja

vesihuoltotyöt toteutetaan yhteisprojekteina Helsingin seudun ympäristöpalvelut - kuntayhtymän (HSY) kanssa.

Toiminnalliset tavoitteet

Hankkeet toteutetaan toimialan strategian ja asuntotuotanto-ohjelman mukaisesti. Toimintaa ohjaavat osaltaan myös maankäyttösopimukset. Suunnittelu ja rakentaminen tehdään oikea-aikaisesti, taloudellisesti ja kustannustehokkaasti kaupungin omaa tuotantoa ja ulkopuolista palvelutuotantoa tehokkaasti ja taloudellisesti yhdistäen. Koneellisen kunnossapidon vaatimukset otetaan huomioon kaikessa suunnittelussa ja rakentamisessa.

Talousarvio 2024

Viime vuosina infran korjausvelan määrä Vantaalla on laskennallisesti kasvanut, koska infrainvestoinnit ovat pääosin kohdistuneet asuntotuotantotavoitteen edellyttämiin uudisrakentamishankkeisiin ja maankäyttösopimusvelvoitteiden täyttämiseen.

Vanhoilla pientaloalueilla investoidaan pääosin kohteisiin, joissa ilmenee akuutteja hulevesiongelmia tai puutteita koulureittien liikenneturvallisuuksessa. Katujen mittavaa peruskorjausta voidaan joissain kohteissa viivästyttää uudelleenpäällystyksillä, vaikka se ei ratkaisekaan hulevesiverkoston ja katuverkon toiminnallisia puutteita.

Liikennealueiden rakentaminen

Vuonna 2024 merkittävimpiä liikennealuekohteita ovat Aviapoliksessa Annefredin kaava-alue ja Ylästöntie Backaksen kartanon kohdalla. Myyrmäessä Vihertie ja –kuja, Vaskivuorentie ja Kahluuniityn baana. Tikkurilassa Jokiniemen kampuksen kadut, Tikkurilantie välillä Kielotie Neilikkapuisto sekä Carl Edelfeltin aukio. Kivistössä merkittävimpiä kohteita ovat Puu-Kivistön alue, Keimolanmäen 3. vaihe ja Reunan vesihuolto. Koivukylässä merkittävimpiä kohteita ovat Laurintie ja Elmon alueen kadut. Korsossa merkittävin liikennealuekohde on Lehmuston alueen kadut. Siltojen peruskorjauksia pyritään tekemään vuosittain siltaohjelman mukaisesti noin 1 milj. euron summalla. Kadut ja puistot suunnittelee ja toteuttaa katujen rakentamisen yhteydessä uusien asemakaavojen vesihuoltolinjat yhteistyössä HSY:n kanssa. Rakennetut vesihuoltolinjat siirtyvät kuntayhtymän omistukseen ja kunnossapitoon. Palvelualueen rakennuttamien hankkeiden vesihuolto laskutetaan HSY:ltä.

Ympäristörakentaminen

Merkittävimpiä ympäristörakentamisen kohteita ovat Annefredinpuisto, Rälssipuisto sekä Padisenpuisto Aviapoliksessa. Tikkurilassa merkittävin kohde on Tikkurilanrannan itäosa. Metsopuisto ja -puistikko ovat Korson alueen merkittävimmät puistokohdet. Hakunilassa merkittävin ympäristörakentaminen on Sotungin ulkoilureitti.

Urheilu- ja virkistysalueiden rakentaminen

Merkittävimpänä urheilualuehankkeena on Kenraalinpuiston kenttä Kivistössä.

Yhteishankkeet

Valtion kanssa toteutettava suurin yhteishanke on MT 140 olevan pyörätien parantaminen Kyytitien ja MT 152 välillä.

Vantaan ratikka

Vantaan kaupunginvaltuusto päätti 22.5.2023 kokouksessaan, että Vantaan ratikka rakennetaan. Päättös on ehdollinen ja vaatii valtion sitoutumista investointikustannuksiin. Rakentamispäätöksen myötä ratikan rakentamisorganisaation valmistelu aloitettiin vuoden 2023 ja rakentamisorganisaation on määrä olla koottuna vuoden 2024 aikana. Vantaan ratikka on määrä rakentaa allianssimallilla. Allianssikumppanit on määrä valita vuoden 2024 aikana. Tavoitteena on, että ratikan rakentaminen aloitetaan syksyllä 2024.

94 IRTAIN OMAISUUS

Määrärahat 1 000 €	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
KAPU/Katutekniikka	70	0	60	60	60
KAPU/Kadunpito					
KAPU/Viheralueyksikkö					
KAPU/Maatilat	190				
KAPU/Varikko	2582	1700	1395	1925	2025
KIPA/MIGE irtain omaisuus	372	0	120	120	120
KIPA/TOTI irtain omaisuus	300	350	300	300	300
Katon irtain omaisuus yhteensä	3514	2050	1875	2405	2505

Kaupunkiympäristön toimialan irtaimistohankinnat koostuvat pääosin varikon ras-
kaasta ajoneuvokalustosta katujen kunnossapitoon ja muusta kalustosta kirjaston,
liikuntapalveluiden ja ammattikoulun käyttöön. Lisäksi hankitaan keittiökalusteita ja
-laitteita kunnossapitokohteisiin ja kiinteistönhoidon laitteita.

95 KIINTEÄ OMAISUUS

Määrärahat 1 000 €		TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Kiinteä omaisuus yhteensä	MENOT	-26 000	-24 000	-10 000	-10 000	-10 000
Kiinteän omaisuuden osto	MENOT	-23 000	-21 000	-7 000	-7 000	-7 000
Maa-alueiden kunnostus	MENOT	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Kiinteän omaisuuden myynti	TUOTOT	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500

Kaupunginvaltuuston vuonna 2022 hyväksymien maa- ja asuntopoliittisten linjausten mukaisesti maata hankitaan alueilta, jotka tukevat kaupungin pitkän aikavälin strategioiden toteuttamista ja yhdyskuntarakenteen eheyttämistä. Maanhankinta on ennakoivaa sekä kaupungin ja asukkaiden edun mukaista. Vantaa hankkii ensisijaisesti uusia maa-alueita ostamalla niitä vapaaehtoisilla kaupoilla sekä maankäyttö-sopimuskorvauksina yksityisiltä maanomistajilta. Aktiivisella maanhankinnalla varmistetaan mahdollisuus rakentaa ensisijaisesti kaupungin omaa maata. Pyrimme turvaamaan monimuotoisesti arvokkaat luontoalueet maanhankinnalla.

Raakamaan hankinnat, tontinosien lunastukset ja muiden rakennustonttien hankinnat sekä välttämättömät maanhankinnat kuten katualue- ja viheralueostot sekä yleisten alueiden lunastukset maksetaan määrärahasta. Määrärahaa tulee varata myös mahdollisten kaupungin etuosto-oikeuskauppojen toteuttamiseksi sekä maankäyttö-sopimuskorvauksina kaupungille siirtyviin maa-alueisiin. Mikäli strategisesti merkittäviltä paikoilta tulee kaupungin maanhankinnan kannalta järkeviä alueita myyntiin, niille haetaan tarvittaessa kaupunginvaltuustolta lisärahoitusta.

Vantaan Ratikan toteutumisen varmistamiseksi on ratikkareitin varrella valmistunut ja vireillä useita asemakaavamuutoksia, joihin liittyy merkittäviä maankäyttö-sopimuksia. Maankäyttö-sopimusten mukaiset maanhankinnat toteutuvat kaavamuutosten voimantultua ja ratikan rakentumisen aikataulussa. Mm. Muuran alueen maanluovutusten arvo on yli 14 milj. euroa.

Määrärahaa käytetään myös pilaantuneen tonttimaan ja kaupungin maa-alueiden kunnostamisesta sekä esirakentamisesta aiheutuviin menoihin. Vuosittain kaupungin maa-alueilla joudutaan puhdistamaan pilaantuneita maita ja poistamaan jätteitä. Lähivuosina määrärahoja tarvitaan myös mm. asemakaavoitettujen tonttien

esirakentamiseen kallioisilla, tai muutoin vaikeasti rakennettavilla maa-alueilla. Esi-rakentaminen nopeuttaa tonttikauppaa ja tonttien myyntituotot kattavat kokonaisuudessaan esirakentamiskustannukset.

KAUPUNKIYMPÄRISTÖN KEHYS TAE 2024

Liite 1

11.9.2023

KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA YHTEENSÄ				
	TP 2022	KS 2023	TAE 2024	Muutos
Tulot	288 885	286 088	294 612	-8 524
Menot	-266 241	-240 034	-247 655	7 621
Toimintakate	22 644	46 054	46 957	-903
Kaupunkitilalautakunnan alainen toiminta				
14 60				
Kaupunkitilalautakunta	TP 2022	KS 2023	TAE 2024	Muutos
Menot	-107	-80	-80	0
14 50 KADUT JA PUISTOT	TP 2022	KS 2023	TAE 2024	Muutos
Tulot	25 603	27 134	27 134	0
Menot	-46 263	-39 613	-42 011	2 398
Toimintakate	-20 660	-12 479	-14 877	2 398
14 51 KADUT JA PUISTOT				
Joukkoliikenne	TP 2022	KS 2023	TAE 2024	Muutos
Tulot	12 502	12 117	11 954	163
Menot	-64 807	-62 300	-62 500	200
Toimintakate	-52 305	-50 183	-50 546	363
14 52 KADUT JA PUISTOT				
Varikko (netto)	TP 2022	KS 2023	TAE 2024	Muutos
Tulot	7 313	5 447	5 547	-100
Menot	-6 212	-4 987	-5 098	111
Toimintakate	1 101	460	449	11
14 30 KIINTEISTÖT JA TILAT	TP 2022	KS 2023	TAE 2024	Muutos
Tulot	39 842	43 096	37 896	5 200
Menot	-27 291	-28 729	-28 432	-297
Toimintakate	12 550	14 367	9 464	4 903
14 32 KIINTEISTÖT JA TILAT (netto)	TP 2022	KS 2023	TAE 2024	Muutos
Tulot	197 849	192 370	206 105	-13 735
Menot	-106 872	-89 088	-93 323	4 235
Toimintakate	90 977	103 282	112 782	-9 500
Yhteensä TILA	TP 2022	KS 2023	TAE 2024	Muutos
Tulot	283 108	280 164	288 636	-8 472
Menot	-251 553	-224 797	-231 444	6 647
Toimintakate	31 555	55 367	57 192	-1 825

Vantaa kaupunkiympäristön toimialan tulokortti 2024

Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki

- Maanluovutuksen ja maankäyttö sopimusten nettotulot vuodelle 2024 **32,5** milj. euroa
- Sote- ja Pela -kiinteistöjen, asunto-omaisuuden sekä ulkopaikkakunnilla sijaisevien kiinteistöjen myynti etenee
- Työpaikkamäärältään merkittävien (>50 työpaikkaa) yritysten tai muiden organisaatioiden Vantaalle sijoittumis- tai laajentumispäätöksien määrä kasvaa
- Uusi vahvistettu yritysmyynti ja investointien houkuttelun palvelu on käytössä vuoden loppuun mennessä
- MAL-tavoitteet toteutuvat
- Valmistuvien pientaloasuntojen määrä 600 asuntoa

Hyvät asukaslähtöiset palvelut

- Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa on sujuvaa, molemmat organisaatiot toteuttavat yhteisiä tavoitteita ja strategisia linjauksia

Eriarvoistumisen estäminen

- Laaditaan eriytymisen ehkäisyn tiekartta kaupunkiympäristön toimialalle seuraavaa valtuustokautta varten

Resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa

- Edistetään päästövähennystoimia hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi viimeistään vuonna 2030
- Edistetään luonnon monimuotoisuutta Resurssiviisauden tiekartan Monimuotoinen luonto -kaistan toimenpiteitä toteuttamalla
- Vantaan ratikkakaupungin toteuttaminen etenee kokonaisvaltaisesti kaupunginvaltuuston hyväksymien reunaehtojen mukaisesti
- Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvaa

Kukoistavat kaupunkikeskukset

- Kaupunkikeskustojen houkuttelevuus paranee
- Aviapolis 2040 -vision valmistelu nimettyjen sidosryhmien kanssa

Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella

- Valmentavan johtamisosaamisen syventäminen ja vahvistaminen
- Työhyvinvointi paranee
- Saatavuuden toimenpideohjelman vuoden 2024 toimenpiteet on toteutettu
- Sairauspoissaolot kokonaisuudessaan ja erityisesti mielenterveysperusteisten poissaolojen määrä ei kasva

Kaupunkiympäristön tulokortti 2024

Sitova tavoite vuodelle 2024	Mittari	Lähtötaso v:n 2022 loppu	Tavoitetaso 2024	Riskitekijät	Vastuuhenkilö(t)
Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki					
Maanluovutuksen ja maankäytösopimusten nettotulot vuodelle 2024 32,5 milj. euroa	Maanluovutuksen ja maankäytösopimusten tulot (netto), milj. euroa = maanmyyntivoitot (kauppahinta vähennettynä hankintahinnalla ja tonttien luovutuskuntoon saattamisen kustannuksilla) + maanvuokratulot + maankäytösopimuskorvaukset (vähennettynä maanhankintamenoilla)	Nettotulot yhteensä: 34,9 milj. euroa	Nettotulot yhteensä 32,5 miljoonaa euroa vuonna 2024.	Rahoitusmarkkinoiden epävarmuudet, erityisesti korkojen nousu. Heikko kysyntä asuntomarkkinoilla. Yritystonttien vähäinen varanto.	Tero Anttila
Sote- ja Pela -kiinteistöjen, asunto-omaisuuden sekä ulkopaikkakunnilla sijaisevien kiinteistöjen myynti etenee	Tehdään kiinteistöjen myynnit taloudellisesti kannattavasti ja pääsääntöisesti myyntisuunnitelman mukaisesti.	Sote- ja Pela -myyntikohteiden pitkäaikaisista vuokrasopimuksista neuvotellaan edelleen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa.	Sote- ja Pela -kiinteistöt on myyty. Ensimmäiset asuntokohteet ja vähintään kaksi ulkopaikkakunnilla sijaitsevaa kiinteistöä on myyty.	Markkinatilanteen yleinen epävarmuus.	Tero Anttila
Työpaikkamäärältään merkittävien (>50 työpaikkaa) yritysten tai muiden organisaatioiden Vantaalle sijoittumis- tai laajentumispäätösten määrä kasvaa	Sijoittumis- tai laajentumispäätösten määrä (>50 työpaikkaa)	4	8	Sopivien tonttien puute, yleinen taloustilanne heikentää investointeja ja laajentumisia.	Tero Anttila ja Susanna Taipale-Vuorinen
Uusi vahvistettu yritysmyyntin ja investointien houkuttelun palvelu on käytössä vuoden loppuun mennessä	Sijoittumisen ohjauksen toimintamallin selvitystyö ja kehittämistoimenpiteet toteutettu	Sijoittumispalveluiden kehittämisen taustaselvitys on tehty ja toiminta on organisoitu sekä vastuutettu.	Toimintamalli on vakiintunut ja sille on asetettu konkreettiset tavoitteet. Sijoittumislidiiden määrä on kasvanut 50 %.	Lisähenkilöresurssien rekrytointi viivästyy.	Tero Anttila, Susanna Taipale-Vuorinen ja Mari Kalmari

MAL-tavoitteet toteutuvat	MAL-suunnitelman 2023 mukainen kokonaistavoite on 2 720 asuntoa. Valtion tukemien pitkän korkotuen vuokra-asuntojen tavoite on 544 asuntoa. Asumisoikeusasuntojen ja lyhyen korkotuen mallilla rahoitettujen asuntojen tavoite on yhteensä 272 asuntoa.	Asuntoja valmistui vuonna 2022 yhteensä 3304 asuntoa. Pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantona valmistui 480 asuntoa. Asumisoikeusasuntoja ja lyhyen korkotuen asuntoja valmistui yhteensä 35 asuntoa.	2720 asuntoa vuosittain (MAL2023-suunnitelmaluonnos)	Asuntomarkkinoiden epävarmuus korkojen nousun ja vähentyneen asuntokysynnän takia. Asuntoaloitusten määrä on romahtanut vuonna 2023. Markkinatilanne saattaa vähentää tai hidastaa asuntokaavoitusta yksityisellä maalla.	Tero Anttila
	Asemakaavatuotanto k-m2 uutta asuntokerrosalaa vuodessa	142 000 k-m2 uutta asuntokerrosalaa vuodessa	247 300 k-m2 uutta asuntokerrosalaa vuodessa		Tero Anttila
Valmistuvien pientaloasuntojen määrä 600 asuntoa	Vantaalle valmistuu 600 pientaloasuntoa (rivi-, pari-, erillis- ja omakotiasuntoja).	Vantaalle valmistui 2022 yhteensä 652 pientaloasuntoa (rivi-, pari-, erillis- ja omakotiasuntoja).	Vantaalle valmistuu 600 pientaloasuntoa (rivi-, pari-, erillis- ja omakotiasuntoja).	Yleinen epävarmuus asuntomarkkinoilla, korkojen nousu.	Tero Anttila
Hyvät asukaslähtöiset palvelut					
Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa on sujuvaa, molemmat organisaatiot toteuttavat yhteisiä tavoitteita ja strategisia linjauksia	Yhdyspintasuunnitelmien ja -sopimusten sekä yhteisten tavoitteiden ja strategisten linjausten toteutumisen seuranta	Osa merkittävistä tunnistetuista yhdyspintasuunnitelmista tai -sopimuksista, yhteiset tavoitteet ja strategiset linjaukset on laadittu.	Kaikki yhdyspintasuunnitelmat tai -sopimukset toteutumista on seurattu ja kaikki mahdolliset ongelmakohdat on käsitelty johdon foorumeilla sekä kaikkia yhteisiä tavoitteita ja strategisia linjauksia on käsitelty johdon foorumeilla	Hyvinvointialue on vielä muutosvaiheessa ja uusi organisaatio vasta järjestäytyy, jolloin yhdyspintasopimusten työstö saattaa viivästyä. On myös riski tehdä päällekkäistä työtä, jos vuoropuhelu ei ole riittävää toimijoiden välillä Vantaan kaupungin ja hyvinvointialueen sisällä sekä niiden välillä.	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat

Eriarvoistumisen estäminen					
Laaditaan eriytymisen ehkäisyn tiekartta kaupunkiympäristön toimialalle seuraavaa valtuustokautta varten	Tiekartta laadittu	Eriytymiskehityksen ehkäisyn toimenpiteet ovat hajallaan ja niiden vaikuttavuuden ymmärrys on epäselvä	Eriytymiskehityksen ehkäisyn toimenpiteet sekä niiden vaikuttavuus ja priorisointi ovat selkeitä. Näin varmistetaan, että päätökset ovat vaikuttavia ja resurssit kohdennetaan mahdollisimman oikein.	Tiekartan laadinta vaatii odotettua enemmän aikaa ja resursseja	Tero Anttila
Resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa					
Edistetään päästövähennystoimia hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi viimeistään vuonna 2030	Kasvihuonekaasut vähenevät. Laskennassa huomioidaan lämmön, sähkön, liikenteen, teollisuuden ja työkonien, jätteiden käsittelyn sekä maatalouden päästöt. Seuranta Resurssiviisauden tiekartan kokonaispäästöjen ja hiilibudjetin yhteydessä. Edellisen vuoden päästötieto saadaan kesäkuun alussa.	Kokonaispäästöt -15 % vuodesta 2020. Vuonna 2022 päästöt olivat laskeneet vain 7,2 %.	Kokonaispäästöt ovat laskeneet keskimäärin 7,5 %/vuodessa verrattuna vuoden 2020 lähtötasoon. Sektorikohtaiset päästöt raportoidaan hiilibudjetin perusteella.	Ei ole resursseja toteuttaa. Päästövähennykset liikenteessä, sähkön ja kaukolämmön käytössä eivät ole kuin osin kaupungin tehtävissä.	Tero Anttila
Edistetään luonnon monimuotoisuutta Resurssiviisauden tiekartan Monimuotoinen luonto -kaistan toimenpiteitä toteuttamalla	Ympäristövahdista toteutuksessa olevien (toteutus, valmis, jatkuva käytäntö) toimenpiteiden osuus kaikista toimenpiteistä Lumo-kaistalla	Kaupunginvaltuusto hyväksyi tiekartan 28.2.2022 ja toimialat laativat omat toteutussuunnitelmansa keväällä 2022, jossa on esitetty 41 toimenpidettä Lumo-kaistan toteuttamiseksi. Toimenpiteiden määrä voi muuttua toteutussuunnitelmien päivityksien yhteydessä.	50 % toimenpiteistä edennyt. Luonnon monimuotoisuuden kokonaissuunnitelma on sisällytetty osaksi tiekarttaa ja toteutussuunnitelmia (Ympäristövahti).	Ei ole resursseja toteuttaa toimenpiteitä.	Tero Anttila

Vantaan ratikkakaupungin toteuttaminen etenee kokonaisvaltaisesti kaupunginvaltuuston hyväksymien reunaehtojen mukaisesti	Raitiotieinfran rakentamisen allianssipartnerien valinta, ratikkakatujen esirakentamistoimien aloitus.	Allianssikilpailutusta ei aloitettu, rakentamista ei aloitettu.	Allianssipartnerit raitiotieinfran rakentamiseen valittu. Ratikkakatujen esirakentamistoimet aloitettu.	Valtion rahoituksen varmistumisen viivästyminen, kaupungin raitiotieorganisaation rekrytointien viivästyminen, valitukset urakoiden kilpailutuksesta.	Tero Anttila
Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvaa	Joukkoliikenteen matkustajamäärä palaa koronaa edeltävälle tasolle vuoteen 2025 mennessä.	Jkl nousijamäärä: 126 000 nousua / arkipäivä	Jkl nousijamäärä: 135 000 nousua / arkipäivä	Lippujen hinnan korotukset. Katujen rakennustöiden vaikutukset. Uusien asukkaiden määrän kasvun hidastuminen.	Tero Anttila
	Pyöräilijöiden määrä mittauspisteissä kasvaa 4 % vuodessa. (Lähtötasona vuoden 2017 indeksiluku 1000)	Pyöräilyindeksi: 964	1316	Suunnittelun resurssit -> aikataulut. Sopimushankkeiden yhteydessä toteutumisen hidastuminen.	
	Pyöräliikenteen tavoiteverkon kriteerit täyttävät pyörätiet (km)	Baanoiksi ja pääpyöräreiteiksi luokiteltuja reittejä on yhteensä 12,5 kilometriä (2022).	16 km	Etätyö jatkuu. Sähköpotkulautojen suosio syö pyöräliikennettä.	

Kukoistavat kaupunkikeskukset					
Kaupunkikeskustojen houkuttelevuus paranee	Jokaisen suuralueen keskustan kehittämissuunnitelma on toteutuksessa.	Kehittämissuunnitelmat valmistelussa.	Kehittämissuunnitelmia ja niiden toteutusta seurataan keskuskohteisissa seurantaryhmissä.	Tapahtumien järjestämisen fasiliteeteille ei löydy sijoituspaikkaa keskusta-alueiden tiiviiseen kaupunkirakenteeseen.	Tero Anttila
	Keskustojen kehittämissuunnitelmat on julkaistu verkossa tarinakarttana.	Kaupunkikeskustojen kehittämissuunnitelmien tarinakarttoja ei ole.	Tarinakarttojen sisältöjä täydennetään tarvittaessa tulostiedoilla sekä päivitetään tarpeen mukaan.		
	EKK:n kaupunkikeskustamittari	EKK-aineisto tilattu	EKK-aineisto käytössä keskustakohtaisessa seurannassa. EKK-tiedot esitetty osana keskustojen kehittämissuunnitelman tarinakarttaa.		
	Sopivia paikkoja tapahtumafasiliteeteille kaupunkikeskustoissa kartoitetaan.	Martinlaaksossa kiinteänä fasiliteettina Martinus backstage. Muilla keskusta-alueilla sijoituspaikkaa ei ole kartoitettu.	Jokaiseen kaupunkikeskustaan on kartoitettu sopiva paikka ulkoilmatapahtumien järjestämiseen.		Riikka Åstrand yhteistyössä KATOn kanssa
Aviapolis 2040 -vision valmistelu nimettyjen sidosryhmien kanssa	Visiotyöryhmä 2040, sekä kumppanuusryhmä nimetty.	Erikseen määriteltyjä tavoitteita ei ole tuotettu poikkihallinnollisessa yhteistyössä.	Valmistelun toimenpiteet käynnissä.	Sidosryhmien kanssa ei päästä yhteisymmärrykseen alueen kehittämisen tavoitteista.	Tero Anttila

Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella					
Valmentavan johtamisosaamisen syventäminen ja vahvistaminen	Valmentavan johtamisen summamittari (Kunta 10 tutkimuksessa = kolmen mittarin keskiarvo) (Tavoitetaso laskettu merkittävällä muutoksella (tilastollisesti merkittävä, on suhteessa henkilöstömäärään) suhteessa lähtötasoon tai strategisella tavoitteella.)	Kato: 72,6 %	Kato: 76,0 % (merkittävä muutos)	Linjajohdossa ei tunnisteta osaamisen puutteita tai vahvistamistarvetta lähijohtamisessa, eikä ohjata esihenkilöitä kehittämään taitojaan valmentavassa johtamisessa. Uusia esihenkilöitä ei ohjata esihenkilövalmennuksiin. Esihenkilöt eivät sitoudu valmentavan johtamisen toimintatapaan. Ei tunnisteta johtajien omaa johtamistapaa.	Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat
Työhyvinvointi paranee	Työn mielekkyys (Kunta 10). (Tavoitetaso laskettu merkittävällä muutoksella (tilastollisesti merkittävä, on suhteessa henkilöstömäärään) suhteessa lähtötasoon tai strategisella tavoitteella.)	Kato: 69,4 %	Kajo: 73,6 % (strateginen) Kaso: 77,5 % (strateginen) Kaku: 76,43 % (merkittävä muutos) Kato: 74,6 % (strateginen)	Työyhteisön toiminta ei ole työtä tukevaa ja kannustavaa. Työyhteisön toimintatavoista ei ole sovittu eikä tavoitteita ole yhdessä määritetty. Esihenkilö tai linjajohto ei puutu rohkeasti poikkeamiin, tai tunnista omaa lakisääteistä tehtäväänsä.	Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat
	Työyhteisön sosiaalinen pääoma mittari (Kunta 10). (Tavoitetaso laskettu merkittävällä muutoksella suhteessa lähtötasoon (tilastollisesti, on siis suhteessa henkilöstömäärään).)	Kato: 68,9 %	Kato: 72,48 %		Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat

	Palautuu hyvin työpäivän aiheuttamasta rasituksesta (Kunta 10). (Tavoitetaso laskettu merkittävällä muutoksella suhteessa lähtötasoon (tilastollisesti merkittävä, on suhteessa henkilöstömäärään))	Kato: 51,3 %	Kato: 55,17 %		Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat
Saatavuuden toimenpideohjelman vuoden 2024 toimenpiteet on toteutettu	Toimenpideohjelman toteutuminen	Toimenpideohjelma laadittu ja hyväksytty sekä ohjelman toimenpiteet käynnistetty	Kh:n hyväksymässä ohjelmassa olevat toimenpiteet on toteutettu vuoden 2024 osalta.	Työtä on paljon eikä sen tekemiseen oteta aikaa kaiken muun tekemisen keskellä. Saatavuusohjelmaa ei sidota johtamisen dokumentteihin ja -prosesseihin eikä seurata etenemistä ja toimenpiteitä. Pito- ja vetoa voimaa ei ymmärretä laaja-alaisesti, joka vaatii laaja-alaisia toimenpiteitä.	Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat
Sairauspoissaolot kokonaisuudessaan ja erityisesti mielenterveysperusteisten poissaolosten määrä ei kasva	Sairauspoissaolot ja erityisesti Mielenterveysperusteiset sairauspoissaolot vähenevät (sairauspoissaoloprosentti, sairauspoissaolopäivien määrä)	Mielenterveysperusteisten sairauspoissaolosten prosenttiosuus laskennallisista työpäivistä. Laskentakaava muuttunut, vuoden 2022 luku: 1,42 %	Sairauspoissaoloprosentti 4,3 % ja mielenterveysperusteiset sairauspoissaoloprosentti 1,3 %	Aktiivista välittämistä tai tuunatun työn toimintatapaa ei toteuteta jokaisessa yksikössä/tiimissä. Työyhteisön ja yksilöiden tilanteita ei tunnisteta riittävän varhaisessa vaiheessa, jotta tukea voitaisiin hakea. Esihenkilöllä ei ole aikaa tai riittävää halua työkyvyn lähijohtamiselle, vaikka lähijohtaminen on tärkein työtehtävä. Linjajohto ei riittävästi korosta työkykyjohtamisen merkitystä.	Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat